

etter, allermindst naar der er Tale om Bygning af Lokomotiver. Noget andet er, at der i Ministeriet har været den Praxis, at naar man har faaet Tilbud paa Leverancer, være sig af Vogne eller andet Materiel, har man set igennem Fingre med, om et indenlandsk Tilbud var lidt højere, naar det da i alt Fald ikke var over 10 pCt. højere. Det er ikke det samme som at sige, at de indenlandske Fabrikker kunne faa 10 pCt. mere, og det maa ingenlunde slaas fast, thi det er ikke Meningen. Men alt, hvad der kan siges i saa Henseende, gælder slet ikke i Spørgsmaalet om Lokomotivbygning, thi naar der intet Tilbud kommer fra indenlandske Fabrikker, nytter det ikke meget, at vi ville se igennem Fingre — for at bruge det Udtryk — med, at Prisen er en lille Smule højere.

Maatte jeg dernæst, uden at komme ind paa Spørgsmaalet om Toldbeskyttelse osv., sige, at hvad Talen her er om, er, at hvis det skal være muligt at faa private Fabrikker til at tage fat paa Bygning af Lokomotiver, maa de private Fabrikker være sikrede for det første, at de i Løbet af nogle Aar — det skal ikke være alt for mange — kunne faa et vist Antal Lokomotiver at bygge, og dernæst, at de ikke selv skulle tage hele det Tab, som Prisforskellen mellem indenlandsk og udenlandsk eventuelt andrager, men at Staten vil tage en Del af dette Tab. Det er ingenlunde saaledes, at man kan sige, at vi kunne sagtens faa Lokomotiver byggede her i Landet, naar Staten vil betale alt, hvad det koster mere. Nej, det vil Staten slet ikke, men hvad der er Tale om her er, at Staten eventuelt vil tage sin Part af den Risiko, der løbes ved, at naar vi slutte en Overenskomst med de paagældende Fabrikker om i Løbet af nogle Aar at lade dem bygge et vist Antal Lokomotiver, blive disse maaske noget dyrere end de, vi kunde have faaet fra Udlandet. Fabrikkerne skulle ikke ene bære det deraf følgende Tab og Staten heller ikke. Fabrikkerne skulle tage en stigende Part deraf, ellers vil jeg ikke være med til en saadan Overenskomst, thi hvad der skulde naas, var netop, at Fabrikkerne blev saa konkurrencedygtige, at de kunde bygge Lokomotiverne indenfor den Beskyttelse, som ligger i Toldloven. Men derfor er det efter min Overbevisning nødvendigt, at der nedsættes en saadan lille Kommission til at undersøge Spørgsmaalet, thi vi skulle for det første være klare over, hvor meget det kan

dreje sig om, og de paagældende Fabrikker kunne selvfølgelig ogsaa kræve at være klare over, hvor meget den Risiko, de løbe, kan dreje sig om. Det kan denne Kommission undersøge paa Grundlag af de Oplysninger, den kan skaffe til Veje, eller som allerede ere skaffede til Veje.

Dernæst synes jeg — jeg sagde det før, men vil gerne paa ny understrege det —, at det har en ikke ringe Betydning, at vi ved Hjælp af en saadan lille Kommission, som forhaabentlig ikke behøver at koste Staten noget, faa ikke alene de paagældende Fabrikker, men Arbejderne selv interesserede i, at Spørgsmalets Løsning faar et saa gunstigt Forløb, som det i det hele taget kan faa. Derfor vil jeg meget henstille, at der i alt Fald opnaas Enighed om, at vi kunne lade en saadan Kommission undersøge Spørgsmaalet. Skulde det saa vise sig, at det Resultat, den kom til, var af den Natur, at der er for stor Risiko at løbe baade for Staten og Fabrikkerne, hvis man binder sig til at lade bygge et vist Antal Lokomotiver paa en eller to Fabrikker her i Landet, ja, saa tage vi Bestemmelse derom til den Tid. I Øjeblikket drejer det sig kun om, hvorvidt man med Ministeriet er enig i, at man lader en saadan lille Kommission undersøge Spørgsmaalet og komme til et Resultat med Hensyn til, hvorvidt der kan gøres et Forsøg med en nogenlunde ringe Risiko, en Risiko, der kan siges at staa i Forhold til den Betydning, det har at faa Forsøget gjort.

K. M. Klausen: Det er jo en ret mærkelig Stilling, de to Herrer for Horsens Landkreds (P. T. Nielsen) og Hornslet (N. P. Jensen) indtage over for dette Spørgsmaal. Naar det gælder Landbruget, ere de begge saa ivrige som nogen til at kræve Statens Støtte, saa forstaa de godt at skære en Madpose. Det er jo uhyre Beløb, der paa Finansloven gives til Landbrugets Beskyttelse: til Transport, Subventioner, Husdyr, Planteavl, ja næsten alt muligt. Selv naar de i Landbruget skulle fyre under en Dampkedel, skulle de have Understøttelse af Staten dertil. Der er der ingen smalle Støder, der kræve de Herrer Statens Støtte. Men her, hvor Talen er om at ophjælpe en dansk Industri, hvor Staten foreløbig ikke skal løbe den mindste Risiko, hvor der kun er Tale om Nedsættelse af en Kommission paa 5—6 Medlemmer til at undersøge Spørgsmaalet og derefter forelægge sine Resultater for den højtærede Minister, som sikkert vil komme